

JANUARI 2022

Begeleid wonen voor thuislozen

PUERTO/HUIS VAN VREDE

Beste vrienden van Puerto,

Voor het zopas verschenen boek *75 inspirerend plaatsen in Brussel* had ik zelf het Maximiliaanpark gekozen als een van mijn twee inspirerende plekken. Daar ontstond in 2015 het Burgerplatform als protest tegen de stiptheidssstaking van de Dienst Vreemdelingenzaken die maar een beperkt aantal asielzoekers per dag wilde binnenlaten, waardoor velen op straat belandden. Het Burgerplatform (onder leiding van een Marokkaanse Belg met een goede job en een Portugese Erasmus-studente) deed wat de overheid weigerde te doen: proberen elkeen 's nachts van onderdak en eten te voorzien. Mogelijk gaat het over het grootste burgersolidariteitsinitiatief in Europa in de laatste jaren, met meer dan dertigduizend volgers op Facebook en dagelijks eten en nachtopvang voor honderden personen.

Op woensdag 8 december was daar een van onderuit ontstane herdenkingsplechtigheid voor de overleden Gaële Nicodeme (45 jaar, gestorven aan een ongelukkige val). Zij werkte voor ngo's in Afghanistan en elders. Als buurvrouw van het Maximiliaanpark heeft ze zonder er veel ophef over te maken wel honderden vluchtelingen en transmigranten opgevangen bij haar thuis. Die zogenaamde onverwoestbare 'kleine goedheid' van Lévinas. Bruzz schreef: "Gaële wou niet enkel mensen helpen door haar werk bij ngo's en haar vrijwilligerswerk. Ze wou ook de migratiepolitiek aankaarten. 'Ze was kwaad en vond dat er geen menselijkheid is in de wereld.'"

Het Burgerplatform zorgde ook voor opvang van honderd mensen die nu in december dagenlang moesten buiten slapen op de stoep van het Klein Kasteeltje en riep opnieuw op dat de overheid haar verantwoordelijkheid moest opnemen.

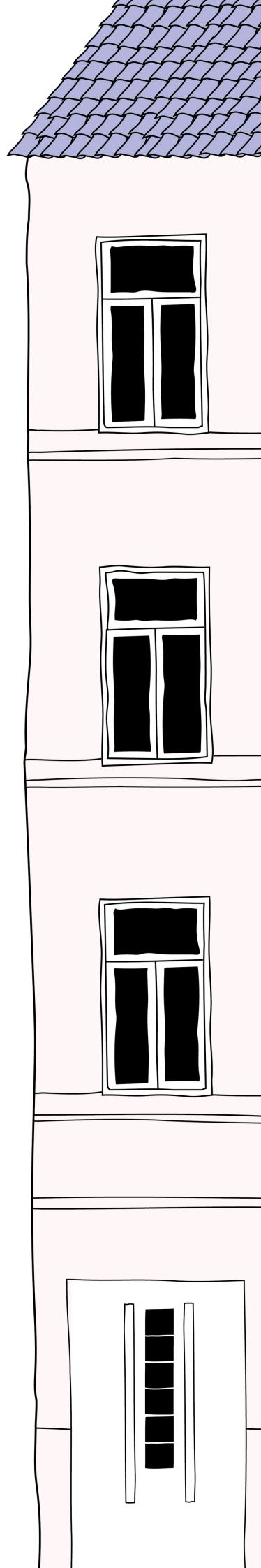
Kort voor kerstdag was er de avond van House of Compassion over dakloosheid in Brussel. Bij de voorbereiding stond Filip Keymeulen (al dertien jaar straathoekwerker) erop dat we niet alleen over de stijgende cijfers (cf. voorwoord vorige nieuwsbrief) zouden spreken, maar ook over 'de wonderen van de straat': wat er wel kan gebeuren en ook gebeurt, ook in coronatijden, als mensen en diensten zich echt openstellen en creatief durven zijn. De ogen durven open hebben, en doen - weer de zogenaamde onverwoestbare 'kleine goedheid' - en dan vandaaruit ook met gezag mogen vragen aan de overheid dat ze het structureel aan wil pakken. Onder andere met betrekking tot de woonproblematiek waar Welzijnszorg het twee jaar na elkaar over had.

Dank aan allen die met open ogen durven leven en ingaan op de vraag naar menselijkheid voor allen = het zelf doen in een of andere vorm van 'kleine goedheid' en de overheid oproepen het structureel aan te pakken.

Voor een goed jaar 2022, waar dat aspect moge groeien.

Daniel Alli  t, voorzitter

Puerto - Huis van Vrede is een dienst woonbegeleiding voor thuislozen. We richten ons tot wie ervoor kiest zelfstandig te wonen en vrijwillig hulp vraagt. De term 'thuislozen' dekt een grote lading, meestal gaat het om mensen waar veel factoren een hele problematiek vormen. De voornaamste doelstelling is hen de kans geven om een thuis te vinden. Elke bewoner krijgt individuele begeleiding die vertrekt van maatzorg, een integrale aanpak waar de mens centraal staat.



'LOSLATEN, HOE DOE JE DAT?'

Ter aanleiding van de Week van de Brusselse Thuislozenzorg van 26 tot 29 oktober 2021 organiseerde het Kenniscentrum WWZ een intersectorale studiedag met als centraal thema 'Loslaten, hoe doe je dat?' Verschillende organisaties kwamen samen om te bespreken hoe je het einde van een hulpverlening in goede banen leidt. Het stopzetten van begeleiding kan voortvloeien uit een succesverhaal, maar wat met begeleidingen die tot een einde komen en nog onaf aanvoelen? Zowel bij de hulpverlener als de ondersteunde persoon kunnen dan gevoelens van schuld, angst of falen optreden. Het is geen gemakkelijk evenwicht om te voorkomen dat mensen zich niet in de steek gelaten voelen. Zeker wanneer de hulpvrager door eerdere ervaringen hier gevoelig voor is. Ook in Puerto worden we dikwijls met het vraagstuk geconfronteerd wanneer en/of met welke redenen het gerechtvaardigd is de steun te beëindigen.

Op de studiedag ging de presentatie 'Het onvindbare einde in de hulpverlening' van Alexia Serré en Julie Kesteloot van Fédérations des Services Sociaux uitgebreid in op deze kwestie. Ze merkten op dat men bedachtzaam moet blijven voor het maatschappelijk klimaat waarin deze vragen zich stellen. Dossiers worden steeds complexer en het 'juiste' einde vinden wordt een steeds moeilijkere opgave. De verhouding tussen de hulpverlener en hulpvrager en het natuurlijke verloop van dit contact staan onder extra druk door de verwachtingen en restricties die van bovenaf worden geïmplementeerd. Bestuurlijke en administratieve



Foto: Frank Tierens

logica's zorgen voor een vastgelegde tijdsduur en afgebakende doelstellingen die vaak op het ideaal van volledige autonomie gericht zijn. Bovendien moet dit parcours met steeds beperktere middelen worden bereikt. Dit beïnvloedt niet enkel de duur en doeleinden maar ook de inhoud en aard van het ondersteuningsproces. Als men nadenkt over hoe men kan 'loslaten', moet men dus in acht nemen hoe de limieten die de sector worden opgelegd impact hebben op de betekenis van dit loslaten. Het noodgedwongen vroegtijdig stopzetten van een dossier of de verwachting van onmogelijke doeleinden, leiden makkelijker tot een gevoel van mislukking.

Ter inspiratie verwezen de sprekers naar het nummer 103 van het sociale researchmagazine *L'Observatoire* *Comment se dessinent les fins d'accompagnement?* (2020) met meerdere artikels over de moeilijkheden, problemen en uitdagingen die zich na afloop van een interventie voordoen. Sterk aan te raden lectuur voor wie zich in deze thema's wil verdiepen en handvatten zoekt voor een andere aanpak. Want zoals de redactie van het magazine stelt, een einde kondigt vaker wel dan niet ook een nieuw begin aan: "Een nieuwe zorgverlening, een nieuwe structuur, een nieuw, lichter of beter aangepast kader, en soms, een nieuwe start op een eigen plek, met de hulp van mobiele diensten aan huis." Dit perspectief op het einde moet van bij de start van het proces worden opgenomen en met de hulpverleningsrelatie mee evolueren. De noden van de geholpen personen staan hierbij centraal door naar hen te luisteren en aanhoudend met hen van gedachten te wisselen. Zodanig dat wanneer het onafwendbare einde is aangebroken, de 'overdracht' of 'aflossing' niet als een 'verlaten' maar een natuurlijke verderzetting van de begeleiding aanvoelt.

Om dit verwezenlijken moet de hulpverlener op een breed netwerk kunnen terugvallen: "Teamvergaderingen, supervisies, ontmoetingen met familie en vrienden, derden en mogelijke opdrachtgevers, alsmede aanpassingen, verbeeldingskracht en netwerken om wegen en allianties voor de toekomst te creëren." De nood aan samenwerking voorbij de grenzen van verschillende diensten in de sector was een verlangen dat eveneens weerklonk doorheen de debatten en contactmomenten op de studiedag. Niet enkel om de spanningen tussen de politiek en het sociale veld het hoofd te bieden, maar vooral voor het welzijn van de hulpvrager. Het stelt de hulpverlener namelijk in staat de best mogelijke oplossingen aan te reiken. De focus komt zo meer te liggen op de *continuitet* van de begeleiding ten voordele van de ondersteunde persoon, waar het uiteindelijk allemaal om draait.



Beste wensen voor 2022!

PLEZIER IN PUERTO

Hoewel de coronatijden jammer genoeg nog niet achter ons liggen, zijn we bij Puerto niet blijven stilzitten. Voor een korte periode konden we allen op maandag weer fijn samen lunchen. Het smaakte duidelijk naar meer en iedereen kijkt er hard naar uit om deze Puerto-traditie zo snel mogelijk terug op te pikken. Ook voor Kerstmis bleven we niet bij de pakken zitten. We konden onze mensen opnieuw lekkere meeneemmaaltijden aanbieden dankzij Kitch'in the box en de vrijgevigheid van Martine en Stefan. Het team gaf daarbij een mooi kerstgeschenk mee: een muurdecoratie en een kerstroos. Dankzij Hobo konden we ook voor Nieuwjaar onze mensen een feestmaal bezorgen. Voor de kerstbrunch op 27 december bouwde onze collega Simon samen met Femke de keuken om tot een hotdogstand.

Dat was niet zijn enige leuke idee. Met een *state of the arts* projector en brandende kaarsjes toverden de collega's eind november de ontmoetingsruimte om tot een ware cinemazaal. Door de coronamaatregelen was het aantal zitplaatsen beperkt, maar dat maakte het niet minder gezellig. Voeg daar een lekkere soep en het onvermijdelijk zak popcorn aan toe en de avond kon niet meer stuk, wat te zien was aan de blije gezichten. Zeker voor herhaling vatbaar!

Ook buiten de muren van Puerto bleven we op verschillende manieren actief. Van 4 tot 8 oktober nam Puerto deel aan d'Office, het ochtendprogramma van Bruzz Radio waar iedere week tussen 10 en 12 uur een Brusselse organisatie de muziek ↗



mag bepalen. Met alle Puerto-leden maakten we een selectie van onze favoriete nummers en lichtten we live op de radio toe waarom we deze liedjes gekozen hadden. Zo werd er onder andere gekozen voor het gepaste nummer 'Puerto Rico' van Vaya Con Dios, het krachtige 'Changes' van 2Pac en de klassieker 'I Want to Break Free' van Queen. Maar dat was niet het enige radio-avontuur van het jaar. Freddy en Marie waren in november bij Radio Panik op bezoek om onze werking te duiden. Het uitgebreide interview is nog steeds te beluisteren op hun website www.radiopanik.org.

En tot slot werd in oktober de jaarlijkse teambijeenkomst getransformeerd tot een heuse driedaagse in het prachtige Dourbes in de Ardennen. Onze verassing was groot toen we daar onze oud-collega's Martine en Anne aantroffen! Na drie dagen herbronnen, konden we besluiten dat Puerto nog steeds een sterk team is, de nieuwe rekruten helemaal in onze manier van werken zijn ingewijd en dat dergelijke momenten van stilte en reflectie broodnodig zijn voor een dynamische ploeg. Het heeft ons versterkt voor de uitdagingen waar we de laatste tijd mee te maken hebben. Zo konden we 2021 in schoonheid afronden en 2022 met een vliegende start laten beginnen!



Wie graag zijn steentje bijdraagt, kan dat doen via een gift op het rekeningnummer van Puerto: BE10 0682 2921 8404.

Voor een fiscaal attest op het rekeningnummer van CAW Brussel met vermelding 'Gift Puerto': BE53 0682 4468 5153.

Wil je als vrijwilliger bij ons aan de slag of wil je op een andere manier bijdragen? Neem gerust contact op via rosanne.claes@cawbrussel.be



VAARWEL, WELKOM!

Dit jaar namen we afscheid van onze collega's Sara Croes en Koba Ryckewaert. We zullen hen missen en wensen hen alle succes met hun nieuwe uitdagingen.

In de tussentijd mochten we Florian Geerts en Rosanne Claes verwelkomen. Florian versterkt ons team als sociaal assistent, terwijl Rosanne aan de slag gaat als administratief medewerker. Tot eind januari kunnen we ook op de inzet rekenen van onze behulpzame stagiaire Laura Walschap.

In het vorige nummer wuifden we ancien Anne en Martine uit maar we zijn verheugd jullie te melden dat ze als vrijwilligers opnieuw bij ons aan de slag zullen gaan. Wanneer het opnieuw mogelijk is, zal Anne ons verwennen met haar kookkunsten en brengt Martine onze mensen een bezoek of gaat ze samen met hen op stap.

Ook enkele leden helpen tegenwoordig als vrijwilligers een welgekomen handje mee. Op maandag, dinsdag en woensdag kunnen we bij hen terecht voor een koffie en een toffe babbeltje.

We willen iedereen, ook de andere vrijwilligers Femke, Miguel, Chiara, Muriel, Martha en Sila, van harte bedanken voor hun enthousiasme en toewijding aan Puerto!

PUERTO WENST U VEEL LEESPLEZIER!

Marie Arents, Sarah Ben Yakoub, Rebekka Bloquiax, Elodie Braeckeleer, Rosanne Claes, Geneviève De Bruyn, Edith Ferdinand, Christine Frieden, Florian Geerts, Julie Hubeny, Marie-Alice Janssens, Joy Van de Wielle, Simon Vermeersch en Laura Walschap.

Deze nieuwsbrief is een halfjaarlijkse uitgave van CAW Brussel Puerto, Varkensmarkt 23 te 1000 Brussel. Tel: 02 486 45 13 / Fax: 02 219 80 12 / email: puerto@cawbrussel.be

DANKZIJ AL KOPIE

Onze nieuwsbrieven worden mogelijk gemaakt dankzij Al Kopie, Brusselsesteenweg 90, 1850 Grimbergen / Tel: 02 270 53 01 / email: al.kopie@telenet.be